

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXXIII. évfolyam 3. szám *Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2026. március

A tartalomból:

3. Március 25: Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe

4. Beszéd Iványi György sírkövének megszentelése alkalmából

8. Szent Gellért Iskola: Emlékezzünk, hogy emlékeztessünk...

15. Megrendült búcsú Buczkó Imrétől

Petőfi Sándor: NEMZETI DAL

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszatok! -
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

A magyar név megint szép lesz,
Mélto régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Pest, 1848. március 13.

Önkormányzati

h í r e k

2026. február 26-án megtartott testületi ülés tartalmából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2026. évi költségvetése Önkormányzatunknál a jogszabályi előírásoknak megfelelően 2026. február 15. napjáig megtörtént a 2026. évi költségvetési rendelet tervezet beterjesztése a Képviselő-testület elé. A költségvetés összeállítását múlt év november hónapjában indítottuk, majd a koncepció elfogadását követően 2026. január és február hónapokban került sor az első és azt követően a második forduló tárgyalására. A rendelet megalkotására a 2026. február 26-ai testületi ülésen kerülhet sor.

A 2026. évi költségvetés rendelet-tervezet kiadási és bevételi főösszege 5.586.810.000 Ft. A költségvetési egyensúly biztosított, se működési, se felhalmozási hiány nem jelentkezik. A rendelet tervezet összeállítása során megtörtént a jogszabályok által elrendelt kötelező béremelések végrehajtása (minimálbér, garantált bérminimum emelése mellett az óvodapedagógusokat, szociális ágazat dolgozóit, kulturális ágazat munkavállalóit, köztisztviselőket érintő béremelések). Az önkormányzat által ellátott kötelező és önként vállalt feladatok finanszírozása az állami támogatások mellett az önkormányzat adóbevételeiből és egyéb saját bevételeiből biztosított.

A működési kiadások finanszírozása mellett Önkormányzatunk számos felújítási és fejlesztési tétel megvalósítását is tervezi több mint 1.400.000.000 Ft értékben. A fejlesztési célú kiadások között a 2025. évről áthúzódó beruházások, a 2025. évben vállalt fejlesztési kötelezettségek és a nyertes projektek tervezett kiadásai mellett intézményi igények és fontosnak ítélt egyéb felújítási (pl. utak, járdák, ligetek, temetők, óvodák épületeinek felújítása) és beruházási (pl. utak, parkolók építése, közvilágítás fejlesztése) tételek is megjelennek.

A törvényi elvárásnak megfelelően kötelező a szociális ellátások intézményi térítési díjának meghatározása és alkalmazása valamennyi ellátási forma tekintetében. A Térségi Szociális Gondozási Központ 2025. őszén lefolytatta a 2026. évre vonatkozó „Különféle élelmiszerek beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárását. 2025. év decemberében aláírásra kerültek a szerződések, valamint a kiadások alapján elvégezték az intézményi szolgáltatásokhoz kapcsolódó önköltség-, és norma számítását. Az intézményi térítési díj a szolgáltatási önköltség, valamint a feladatra kapott állami támogatás különbözete alapján került meghatározásra.

Az időszotthoni bentlakásos ellátás fizetendő térítési díja nem változott. Az alapszolgáltatás esetében az étkezés díja 135 Ft/nap, a házi segítségnyújtás, valamint a támogató szolgálat igénybevétele 70 Ft/alkalom, nappali ellátás 5 Ft-tal lett drágább, míg a fogyatékos nappali klubtagság ingyen vehető igénybe, ugyanitt az étkezésért 40 Ft-tal kell többet fizetni naponta.

Az ide vonatkozó törvény értelmében, ha a gyermekétkeztetés a település önkormányzata biztosítja, az intézményi térítési díjat a települési önkormányzat állapítja meg. A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmiszer nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összeg. A gyermekétkeztetéshez kapcsolódó térítési díjak 2026. március 1. napjától átlagosan 10%-kal emelkednek.

A közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a jegyző javaslatára igazgatási szünet legyen elrendelve, melynek célja: a hivatal működésének hatékonyabbá tétele, a szabadságok tervezhetőbb kiadása, valamint az ügyfélforgalom időszakos csökkentéséhez igazodó munkaszervezés.

A téli igazgatási szünetet a központi jogszabályok meghatározzák, de a megfelelő ügyfélszolgálat érdekében indokolt a helyi szintű rögzítés és lakossági tájékoztatás.

A nyári időszakban indokolt a három egymást követő héten elrendelni: 1. és 3. héten teljes leállással, míg a középső héten ügye-

leti rendszerben biztosított a halaszthatatlan ügyek intézése.

Nyári igazgatási szünet:

2026. július 20-24 (teljes igazgatási szünet)

2026. július 27-31 (igazgatási szünet ügyeleti renddel)

2026. augusztus 3-7 (teljes igazgatási szünet)

Téli igazgatási szünet:

2026. december 28. - 2026. december 31.

Közszolgálati tisztviselők napja: 2026. július 1. (Képviselő-testületi rendeletben)

A Képviselő-testület az előterjesztés javaslatának megfelelően szavazott.

Önkormányzati támogatási alapok kedvezményezettjeinek záró beszámolója

A beszámoló szakmai és pénzügyi részei is ellenőrzésre kerültek, melyet Szűcsné Horváth Margit belső ellenőr végzett.

Az ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy az önkormányzat által céljellegű támogatás felhasználása megfelel-e a pályázati dokumentációban meghatározott feltételeknek. A belső ellenőr megállapította, hogy egy kivétellel, minden támogatott felhasználta és pénzügyi bizonylatokkal alátámasztotta azt. Az elszámolások határidőn belül megérkeztek, két cég élt év közben a szerződésmódosítással, illetve a hiánypótlást is teljesítették. Sajnálatos, hogy a 41 pályázóból 29-et kellett hiánypótlásra felszólítani és csak 12 pályázó számolt el hiánytalanul a pályázati felhívásnak megfelelően.

A Képviselő-testület a döntési javaslatnak megfelelően elfogadta az előterjesztést.

Beszámoló elfogadására is sor került:

Tájékoztatót nyújtott be a Járási Hivatal a 2025. évi tevékenységről, valamint megismerte a Képviselő-testület a 2026. évre vonatkozó munkaprogramot, melyet Dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrőd Járási Hivatal vezetője készített.

A 2013. január 1. napjától működő járási hivatalok sokrétű feladatokat látnak el. A Hivatal illetékességi területe 5 településre terjed ki, melynek székhelye Gyomaendrődön a Szabadság tér 1 szám alatt található. A beszámolóból megtudhattuk, hogy 2026. január 1. napján a Hivatal állománya 62 fő volt, illetve a Foglalkoztatási Osztályon további 6 fő végez feladatot. További 2 fő a munkavédelemben, illetve, 2 fő BVKH alkalmazásában, míg 1 egyetemi hallgató a Foglalkoztatási Osztályon végez tevékenységet.

Magas ügyfélszám jellemző szinte minden osztályra. A kormányablaknál 2015. óta 224.061 ügyfél fordult meg. Jól működik a Kormányablak Busz is, mivel az elmúlt évben 25 alkalommal települt ki a járáshoz tartozó községekbe, és 272 lakosnak nyújtott segítséget. A Foglalkoztatási Osztály is magas ügyfélkörrel dolgozik. Az ügyfélforgalom meghaladta a 12.700 főt, amely az elmúlt évekhez képest minimális csökkenést mutatott. A vármegyét sújtó kedvezőtlen demográfiai adatok ellenére a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatási ráta emelkedett. A vármegyében nyilvántartott álláskereső száma az aktív népességhez viszonyítva 6,1%, amely a korábbi évekhez képest 0,4%-al csökkent. Ez a mutató Gyomaendrődön 14%-os csökkenést jelez. Komoly kihívást jelent a 60 év feletti álláskereső elhelyezkedési esélyeinek növelése. Közülük 130 fő részesül nyugdíj előtti ellátásban. A statisztikai adatok szerint viszonylag kevés a piacképes szakképzettséggel rendelkező álláskereső. A diplomával rendelkező álláskereső száma mindösszesen 19 fő volt.

A Képviselő-testület megismerte és elfogadta a Járási Hivatal beszámolóját.

Beszámolót készített Dr. Szonda István, a Kállai Ferenc Integrált Kulturális Intézmény és Művelődési Ház 2025. évben végzett tevékenységéről és beterjesztésre került a 2026. évi munkaterve is.

2025. évben tovább bővült az intézmény feladatköre, hiszen a Vitéz Váry József vadászati és gátróház kiállítás építészeti munkálatai befejeződtek, így az új telephely várhatóan az idei év második felében megnyílik, melynek legfőbb irányítója Csüllög Zsófia néprajzos muzeológus. Jelenleg zajlik az eszközök beszerzése.

(folytatás a 20. oldalon)

Katolikus oldal

Március 25: Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe

Ezen a napon – Jézus születése, december 25. előtt kilenc hónappal – a megtestesülést, Isten Fiának Mária szüzi méhében történt fogantatását ünnepeljük. Az ünnep másik neve *angyali üdvözlés*, mert Gábor főangyal vitte Názáretbe Máriának a megtestesülés örömhírét.

Az angyali üdvözlést Lukács így írja le: „A hatodik hónapban az Isten elküldte Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz, aki egy Dávid házából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese, és Máriának hívták. Az angyal belépett hozzá és megszólította: »Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy minden asszonynál.« E szavak hallatára Mária zavarba jött, és gondolkozni kezdett, miféle köszöntés ez. Az angyal ezt mondta neki: »Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Gyermeket fogansz és fiút szülsz, és Jézusnak fogod nevezni. Nagy lesz ő, és a Magasságbeli Fiának fogják hívni. Az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját, és uralkodni fog Jákob házán örökké, és országának nem lesz vége.« Mária megkérdezte az angyalt: »Hogyan lesz ez, amikor férfit nem ismerek?« Az angyal válaszolt és mondta neki: »A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni. Íme, rokonod, Erzsébet is fogant öregségében, és már a hatodik hónapban van, noha meddőnek mondták, mert Istennél semmi sem lehetetlen.« Mária így válaszolt: »Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint.« Erre az angyal eltávozott.” (Lk 1,26–38) Mária pedig útra kelt, és meglátogatta rokonát, Erzsébetet (lásd július 2-án).

Az ünnep dátumát karácsonytól kilenc hónapot visszaszámolva határozták meg. Mivel Jézus születésének ünnepe az első századokban január 6. volt, az angyali üdvözlés napja április 7. lett. A hagyomány Jézus kereszthalálának napját is április 7-nek tartja, mert a Jakab-ősevangélium szerint a világ teremtése, Krisztus fogantatása és kereszthalála ugyanazon a napon történt. E hagyományra utal a nap – és az Úr Angyala – könyörgése is, mely mind a megtestesülést, mind az Úr halálát emlékeztetbe idézi. „Kérünk téged, Úr Isten, önts lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az angyali üzenet által Szent Fiadnak Jézus Krisztusnak megtestesülését megismertük, az ő kinszenvedése és keresztje által a földtámadás dicsőségébe vitessünk, ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.” Rómában az ünnepet a Keletről származott

Gyümölcsoltó Boldogasszony, azaz a Legszentebb Istenszülo Örömhírvétele

I. Sergius pápa (687–701) honosította meg *Annuntiatio Domini* névvel. Amikor karácsony dátuma december 25. lett, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe március 25-re került. A keleti liturgiák az ünnepet az Úr ünnepei között tartották számon, a II. Vatikáni Zsinat liturgikus reformja ehhez tért vissza.

Az ünnep ihlette az *Üdvözlégy* és az *Úr Angyala* imádságokat.

A magyar vallásos népnyelvben a természet tavaszi újjászületése tükröződik a Gyümölcsoltó névben: a nemes ág beoltása vad alanyra. Prohászka Ottokár ezt így magyarázta 1897-ben: „A magyar ezt a napot Gyümölcsoltó Boldogasszony napjának mondja, mert azon évszakba esik, midőn a gyümölcsfákat oltani szokás. Az oltáshoz értő ember egy nemes fa kis hajtását beilleszti a vad fácska vagy cserje fölmetsett kérégbe, összeköti, s a természet ereje egybeforrasztja a vad, nemtelen fát a nemes hajtással s gyümölcsözővé teszi. Amilyen a beoltott ág, olyan lesz az egész fa. Amit az ember tesz a nemtelen, vad fával, midőn oltja: azt teszi az Isten azzal a nagy, hatalmas törzsszel, az egész emberi nemmel. Az emberi nem, összehasonlítható egy hatalmas törzsszel, mely hatezer év óta nő és terjed a földön; valamint az ág kinő a másik ágból, s ismét tovább elágazik, éppen úgy ember születik embertől, s ha valamennyit összefogod, a világ kezdetére vezeted vissza a családokat, végre elérsz a nagy törzsnek gyökeréhez, Ádám-

hoz és Évához. Az emberi nem, ez a nagy fa azonban elvadult, nemtelen lett a bűn és gonoszságai folytán; az Úristen tehát, ki nem azért teremtette az embert, hogy elvaduljon s gyümölcse ne legyen, beléje oltotta a legnemesebb ágat, saját szent imálandó Fiát. – Az Úr Jézus Krisztus, maga az Isten beleoltotta magát a mi nemünkbe, midőn a Szent Szűz méhében fogantatott. Ez a fogantatás a mai napnak nagy és titkos gyümölcsoltása. Valamint a fa a beoltott ág nemességét veszi magára: úgy mi is Krisztus nemességével bírunk; mint a fa a beoltott ág szerint hoz gyümölcsöt: úgy nekünk is isteni gyümölcsöt kell hoznunk. Ez az Isten legkegyelmesebb tette, mely megváltásunk alapja, melyet a keresztény ember forró szívvel s könnyes szemmel hívjon vissza sokszor emlékeztetébe. Az első, akibe közvetlenül oltá be magát az Úr Jézus Krisztus, maga a Boldogságos Szűz Mária; s hogy mily nemes ágat választott ki benne, azt összefoglalja az angyali köszöntés: *Üdvözlégy Mária!*” Egy 16. századi naptári vers szerint az ember ilyenkor *Szűz Máriával almát olt*. Az ünnep további régi magyar nevei: a Müncheni kódex naptárában *Máriának hirdetete napja*, a Lányi-kódexben *Testfogadó Boldogasszony*, az Érdy-kódexben *Asszonyunk Szűz Máriának szeplételen fogantatja*, a lőcsei kalendáriumban *Boldogasszony fogadása*, de már a Winkler-kódex naptárában és a Debreczeni-kódexben *Gyümölcsoltó*. A moldvai csángó Gajcsánában *Gyimöcsótó*.

Padányi Bíró Márton följegyzése szerint a 18. század elején az ünnepi szentmise liturgiájához hozzátartozott a leborulás, amit ma már csak nagypénteken végez a papság: „Karácsony napján és a Szűz Mária napjain, főképpen pedig Gyümölcsoltó Boldogasszony, vagyis az Ige testesülése és fogantatása napján, a misemondó pap az isteni szolgálatban lévő több társaival együtt az oltár eleibe mégyen. Ott a legelső, legelső grádicson éppen a földig leborul, így imádja a megtestesült Igét és az isteni kegyességnek ebben kinyilatkoztatott titkát ilyen alázatossággal tiszteli.” A magyar néphagyományban országszerte szokás volt e napon oltani, szemezni a fákat, hiszen Szűz Mária is most fogadta méhébe Jézust. A *göcseji* archaikus néphit szerint amelyik fát ezen a napon oltják be, azt nem szabad letörni vagy levágni, mert ez annyit volna, mintha embert öltek volna.

BESZÉD IVÁNYI GYÖRGY SÍRKÖVÉNEK MEGSZENTELÉSE ALKALMÁBÓL

Tisztelt Emlékezők, Kedves Hívek!

Iványi Györgyről már a hunyai búcsú folyamán, a hunyai ravatolás és az endrődi újratemetés során nagyon sok minden elhangzott, legfőképpen a vértanúságról. Én a következőkben szeretnék egy pár olyan gondolatot mondani, amik ezeken az alkalmakon vagy nem kaptak szót, vagy nem lettek kidomborítva. Tehát én inkább azt az utat szeretném bemutatni, ami az ő vértanúságához vezetett, mert nem csak azért jelentős ő, mert vértanú lett, hanem minden azt mutatja, hogy ő egy szent életű pap volt. És ő generációkat erősített meg a hitben, és - hát ugye a szomszédos Hunyán volt lelkész, nem önálló plébános, hanem lelkész - az ő munkája még évtizedek után is érezhető volt.

Iványi György szinte napra pontosan százhuszonöt esztendővel ezelőtt, 1900. december 11-én született itt Endrődön, szülei Iványi György és Tímár Etelka voltak. Ugye vallásos közegben nőtt föl, a boldog békeidők Endrődjén, az akkori paraszti társadalomnak a kebelében, egy olyan világban, amikor a hagyományos értékeket még senki sem kérdőjelezte meg. Nagyon kis gyerek korában megfogalmazódott benne, hogy ő pap szeretne lenni, ennek legnagyobb támogatója az édesanyja volt. Édesapja is elfogadta a döntését, így taníttatták. A nagyváradi premontrei gimnáziumban tanult, illetve a gyulai főgimnáziumban, és itt érettségizett. Érettségi után kérte felvételét a nagyváradi szemináriumba, hisz ugye akkor még Nagyváradhoz tartozott ez a terület. Viszont ugye ez már az első világháborút követő felfordulás, illetve Trianonnak az időszaka, így hiába volt Nagyvárad közel, a határon való átjutás eléggé körülményes volt, innentől kezdve Széchenyi püspök őt az esztergomi érseki szemináriumba küldte tanulni. Esztergom sokkal messzebb volt, de hát nem volt határ, tehát innentől kezdve oda küldte tanulni. És itt elvégezte a tanulmányait, és 1925. június 21-én szentelték pappá, és nem is akárki szentelte pappá: Csernoch bíboros, Magyarország hercegprímása. Nagyon sok endrődi születésű papnak elérhető az életrajza, meg különböző adatok az életéből, én senkinél nem láttam, hogy Magyarország primása, tehát Magyarország első számú főpapja szenteli föl, tehát ez az ő életének egy szintén jelentős momentum.

És nyolc nappal később, 1925. június 29-én került sor ezen falak között az újmisére. És akik részt vettek ezen az eseményen, úgy emlékeztek vissza, hogy akkor egy angyalarcú fiatal pap vonult itt be. Ha megnézzük Iványi Györgynek a fiatal papkori fényképét, tényleg látszik, hogy egy angyalarcú ember néz ránk. Egy nagyon békés, nagyon derűs, nagyon szelíd emberként emlékezik rá mindenki, és hát szokták mondani, hogy a szem, illetve az arc a lélek tükré, nála ez különösen áthatott. És egy nagyon érdekes dolog még itt az első szentmisével kapcsolatban, hogy részt vett rajta a szintén endrődi születésű Uhrin Sándor, aki akkor egyetemista volt, tehát nem is gondolt rá, hogy ő pap szeretne lenni. És részt vett ezen az újmisére, és ő látta Iványi György arcán - ahogy itt végzi az újmiséjét - azt az elhatározottságot, azt a meggyőződést, hogy ő hazament, elcsendesedett és annyit mondott az édesanyjának, hogy: „Édesanyám, én is pap leszek”. Tényleg pap lett, és ráadásul jezsuita szerzetes.

És Iványi György megkezdte tevékenységét: egy évet itt helyben, Endrődön töltött káplánként, azt követően pedig kettő évet Szarvason. Már akkor látszott rajta, hogy minden korosztállyal megtalálja a közös hangot: gyerekekkel, fiatalokkal, felnőttekkel, idősekkel egyaránt, betegeket látogatott, ezért úgy döntöttek, hogy érdemes lenne Gyulára, helyezni. Gyula volt akkor a megyeszékhely, a legnagyobb Békés megyei katolikus közösség, tehát kitüntetés volt, ha valaki gyulai káplán lehet. És Iványi György gyulai káplán lett. Itt az ő felettese Báró Apor Vilmos plébános volt, aki később szintén vértanú lett. Milyen érdekes, hogy a két vértanú egy helyen volt, jó barátságba kerültek, és tíz évet töltött el Gyulán Iványi György. Akkoriban ritkaságszámba ment, hogy tíz évet egy ilyen jelentős helyen káplán legyen valaki. Ez biztos, hogy az Apor Vilmossal való jó kapcsolatnak, illetve a vele való megegyezésnek volt köszönhető.

Ezt követte az ő papi pályájának a kiteljesedése. Tehát mind az a felvezetés volt, és ezt követte a kiteljesedés, ugyanis 1939-ben Kondorostanyára, vagyis a mai Hunyára helyezték helyi káplánnak. A helyi káplán azt jelentette, hogy ide tartozott hivatalosan Endrődhez az ottani egyházközség, viszont mind a fizikai távolság miatt, mind egyéb dolgok miatt majdnem olyan volt, mintha egy önálló lelkész lenne, ki tudott ott teljesedni, nagyon sok mindenben önálló tudott lenni. Mindenkiel megértette magát, minden korosztállyal, mindenkiel,

de tényleg mindenkivel jóban volt, tehát ki lehet mondani, hogy ott a közösségnek a részévé vált, egynek érezte magát a közösséggel. És egy érdekes momentum, hogy volt neki fényképezőgépe. Akkoriban elég ritkaságszámba ment, ha valakinek volt saját fényképezőgépe. Rajta kívül Hunyán talán még két valakiről tudunk, akinek volt. És az a lényeg, hogy ő, ahogy járt az emberek között, nagyon sok fényképet készített. Egyrészt magánemberekről készített fényképet, közösségi összejövetelekről, egyházi rendezvényekről. Ezen fényképek által is ott él az egyes családoknak az emlékeiben. Több helyen voltam ilyen helytörténeti témáról beszélgetni, és nagyon sok helyen előkerültek azok a fényképek, amiket Iványi György készített. Láttam egy fényképet, ami szerintem leginkább elmondja az ő egész személyiségét, tevékenységét: egy füves területen, körben fák, szalonnát sütnék a tűzőn. Körbe ültek az emberek, és Iványi György is ugyanúgy ott ül a fiatal felnőttek, a fiatal kisgyermek felnőttek között, mint bárki más. Az ő gépével csinálta valaki a felvételt, mert többször megkért embereket, hogy készítsenek olyan fényképeket, amiken ő is rajta van. Szerintem leginkább ez a szalonnasütős kép mutatja meg, hogy ő tényleg, abszolút a közösségnek a része volt és eggyé vált vele.

Nagyon szívesen maradt volna tovább Hunyán, de három évvel később, 1942-ben elhelyezték Mezőbikácsra. Ugye Mezőbikácsról is sok szó esett már, a Partiumban található, a határtól nem messze, és 1940-ben csatolták vissza. 1920 és 1942 között eléggé megkopott ott a katolikus közösségnek a fénye, és hát látták, hogy mit csinál Hunyán, ezért küldték őt Mezőbikácsra. A papnak nagyon fontos tulajdonsága az engedelmisség, tehát hiába érezte ő jól magát Hunyán, ha azt mondták neki, hogy menni kell, akkor engedelmeskedett, és ment. Viszont itt kezdődött tulajdonképpen a tragédia, mert ahogy Hunyán volt a kiteljesedés, Mezőbikács már tulajdonképpen a túlélésről szólt. 1942-ben annyira még nem érződött a háborúnak a hatása, tehát elsősorban a gazdasági hatásra gondolok, viszont ez már 43-tól beindult, 44-ben odaért a front, és 45-től kezdve egyre csúnyább dolgok történtek. Mezőbikácson nem tudott már kiteljesedni, ott nem tudott érdemben javítani a dolgokon, ott már a túlélésre kellett koncentrálni.

És még azt is szeretném mondani, hogy '49-ben lőtték agyon, de őt már '48-ban célkeresztbe vették. Tehát '48 februárjában házkutatást tartottak nála és lecsukták, és fél évet volt börtönben. Viszont nem sikerült tanút találni, aki tanúskodna ellene. Hát hogy miben, nem tudom, kreatívak voltak akkoriban, mindig kitaláltak valamit, hogy mit lehetne ráhúzni, de ez is, úgy gondolom, valamilyen szinten Iványi Györgynek a nagyságát mutatja, hogy nem akadt egy ember se, akit rá lehetett volna venni arra, hogy tanúskodjon ellene, hogy valamit hazudjon ellene. Azért voltak eszközök és módszerek arra, hogy az embereket ilyesmire rávegyék, és vele kapcsolatban ez mégsem sikerült. 1948 augusztusában engedték szabadon, relatíve volt egy év nyugalom. 1949 augusztus másodikán történt a szomorú nap, amiről már többször is szó volt. Ebből csak annyit szeretnék kiemelni, hogy ez egy éhség lázadás volt, mert megtagadták a gazdálkodók a beszolgáltatást, mert ha beszolgáltatják a maradék élelmüket, akkor éhen halnak. Az éhes ember sajnos nem a hidegvéréről híres. Kijött hozzájuk a főszolgabíró, és őt akarták számomra kérni azért, hogy az emberek fellázadtak annak érdekében, hogy ne vigyék el a terményeiket. Természetesen a karhatalom elfojtotta ezt a zendülést. Az volt az ő legnagyobb bűne, hogy félreverték az emberek a harangot. Ő próbálta leállítani, hogy ne verjék félre, de nem hallgattak rá. Ez is mutatja az ottani embereknek az elkeseredését. Akkoriban, ha a pap valamire azt mondta, hogy úgy van, akkor az úgy van. Ha nem hallgattak rá, azért ez azt mutatja, hogy mennyire el voltak keseredve az emberek. Még ekkor is, kiment az utcára, nem bújt el, hanem kiment az utcára az emberek közé. Szerepel a mezőbikácsi Historia Domusban, hogy kezét tördelve próbálta őket jobb belátásra bírni. Tehát ez is az alázatának a jele, hogy kezét tördelve, szelíden, alázatosan és nem hatalmi szóval próbálta őket leállítani. Sajnos ez az esemény kapóra jött a hatalomnak, ami már őt egy ideje tulajdonképpen kipécézte. Több emberrel együtt bezárták a község háza pincéjébe, majd este felhívták, és útnak eresztették, hogy mehet, és ekkor hátulról agyonlőtték.

Iványi Györgynek a vértanúságán túl szerintem nagyon fontos összetevője az a lelkipásztori munka, amit ő végzett, és ez számunkra is példaként szolgálhat. Emberek vagyunk, gyarlók vagyunk, sokszor elbukunk a szeretet parancsának a teljesítése közben, de hiszem azt, ha eszünkbe jut az angyalarcú Iványi György, akkor valamilyen szinten tud abban segíteni, hogy egy kicsit mi is jobb emberek legyünk.

Na most még az ő emlékével kapcsolatban az ő testvérét szeretném

kiemelni, Szmola Péterné Iványi Emerenciát, aki neki a házvezetőnője volt. Mivel korán özvegységre jutott, így vele tartott folyamatosan, és amikor Iványi Györgyöt agyonlőtték, őt hat évre a Duna deltába hurcolták kényszermunkára. Utána annyira visszament Mezőbikácsra, hogy fejfát állíttasson Iványi Györgynek, utána hazajött Endrődre, és itt csendben őrizte az emléket.

Egy rövid verset szeretnék felolvasni, amit Tímár Máté írt 1995-ben:

Bikácsi ballada

Iványi György plébános emlékének, akit háborús események folytán gyilkoltak meg a Sztálin-szövetséges vasgárdisták.

Nemrég búcsúzott a nyár,
kékbe szépült a sziklák hamva,
de a távoli bihari hegyekből
nem szállt még alá a derek hatalma,
csak a Sztáliné. Hada nyomában
vasgárdista csürhe kullogott,
s Mezőbikácson besúgásra,
puskavégre kapta a papot.

Egy vetke volt: Az anyahon küldte,
s a második az, mivel magyar!
Ott is hagyták, hogy a nyája féljen,
temetetlen, napfényzivatar
prédájára, hónapokon át,
s gazdaasszonyát, tanú ne maradjon,
munkatáborban a Duna-deltában
robotoltatták esztendőkön át.

Bő-félszázada balladát sír a szél
a Nagy-Bihar szurdokaiban,
Csépa táján és Mezőbikácson
ma sem jó, ha valaki magyar:
Csak a „barátság” nagy politikája
meg ne sántuljon, zengjen szólama,
s annak, aki életével fizetett
a nevét is feledi a ma.

Csak egy táblácska, alig két tenyérnyi
a központi sírjelek egyikén,
rokonáén, hírmondja, hogy élt
s Endrőd szülte valaha szegényt.
Légyen méltó jutalma a Menny,
de az élő kegyelet sem árt:
Vajon van-é élőbb honfiúság
Hitért, Népért vállalni a halált?

Ez a vers a 90-es években íródott, azóta Iványi György testileg is hazatért.

Őrizzük emlékét, és merítsünk életpéldájából!
2025. december 14.

Hegedűs Bence
Fotó: Sóczó Géza

Iványi György sírja és Tímár Vincéné Gellai Klára, az újratemetés kezdeményezője

Meghívó

Gyomaendrőd Város Önkormányzata
tiszteltet meghívja Önt az 1848-49-es forradalom és
szabadságharc emlékére rendezendő városi ünnepségre

Ideje: 2026. március 14.
17 óra

Ünnepi megemlékezés a Kállai Ferenc Művelődési Házban
(5500 Gyomaendrőd Kossuth Lajos út 9-11)

Köszöntőt mond: **Toldi Balázs** polgármester

Ünnepi beszédet mond: **Dankó Béla** országgyűlési képviselő

Műsort adnak:
a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola tanulói

Fáklyás felvonulás indul a művelődési háztól a Hősök emlékműhöz
(Fáklyát a szervezők biztosítják)

Koszorúzás

Meghívó

Gyomaendrőd Város Önkormányzata tisztelettel meghívja Önt az
endrődi csendőrsortűz áldozataira emlékező szentmisére
A szentmisét celebrálja Czank Gábor plébános

Időpont: 2026. március 20. 17 óra
Helyszín: Szent Imre Katolikus Templom
A szentmise után koszorúzás az emlékműveknél
Információ: Dr. Szonda István 20/238-0046

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

„Szólj, s ki vagy, elmondom.” (Kazinczy: Írói érdem)

2026. február 5-én a szép magyar beszéd verseny területi fordulóján vettek részt felsős diákjaink a Kis Bálint Általános Iskolában.

Az 5-6.-osok korcsoportjában: Kis Virág Anna - I. helyezett (felkészítője: Timár Erzsébet), míg a 7-8. osztályosok között Sóci Boglárka - II. helyezett (felkészítője: Polgár Adrien) lett.

Kis Diána, Majoros Fanni, Kis Alexandra dicséretesen olvasott.

Szeretettel gratulálunk diákjainknak és felkészítőiknek!

A Bendegúz anyanyelvi verseny vármegyei fordulójába három diákunk jutott be.

Papp Kincső (8. o.) 14., Csemniczky Anna (4. o.) 13., Takács Kinga (3. o.) 21. helyezést ért el.

Kincső már nyolcadik alkalommal indult, azaz minden évben próbára tette anyanyelvi tudását. Elsőként bejutott az országos fordulóba is. Mindig jelen volt a vármegyei versenyeken, s befektetett munkájának köszönhetően – néhány ponttal elmaradva - többször a dobogó közelében végzett.

Gratulálunk eredményeihez, kitartásához! Reméljük, az anyanyelv szeretete – most már a következő iskolájában, illetve későbbi éveiben is – elkíséri.

Balázs-áldás

Szerdán Balázs-áldásban részesültek iskolánk tanulói és pedagógusai. Ez az egyházi hagyomány Szent Balázs püspök emlékéhez kapcsolódik, akit a torokbetegségekben szenvedők védőszentjeként tisztel az Egyház. Az áldás során a pap két gyertyát kereszt alakban tartva imádkozik a jelenlévőkért, kérve Isten oltalmát testi-lelki betegségek, különösen a torokbajok ellen.

Az esemény csendes, elmélyült légkörben zajlott, lehetőséget

adva arra, hogy a mindennapok rohanásában egy pillanatra megálljunk, és Isten gondviselő szeretetére bízunk magunkat. A Balázs-áldás nemcsak hagyományörzés, hanem a hit megélésének és a közösség megerősítésének szép alkalma volt iskolánk életében.

Jótekonysági bál – 2026. február

Idén sem maradhatott el a Szent Gellért Keresztje Egyesület hagyományos jótekonysági bálja, amely ismét bebizonyította, milyen sokat jelent a közösség ereje és az együtt ünneplés öröme.

A vendégeket a Bowling Treff Étterem – Söröző barátságos környezetében fogadtuk, ahol a farsangi díszítés és az izléselesen megterített asztalok már az érkezés pillanatában megalapozták az este különleges hangulatát.

A rendezvényt az egyesület elnök asszonyának köszöntője nyitotta meg, majd egy látványos műsorszám ejtette ámulatba a közönséget. Az est során az asztaltársaságok egy izgalmas kvízfeladatsorban is részt vehettek, amelynek kérdései a két iskolaegység múltjához és történetéhez kapcsolódtak.

A jókedvet tovább fokozta a rendkívül népszerű fotósarok, ahol számtalan mosolygós, emlékeztető pillanat született.

A kiváló hangulatról Zádori Zoltán gondoskodott, aki zenei válogatásával méltó kíséretet adott az est egészéhez.

A rendezvény legizgalmasabb része a 23 órakor kezdődő tombolahúzás volt, amely nagy lelkesedést váltott ki a résztvevőkből.

Szívből köszönjük a szülők fáradhatatlan munkáját, a finom süteményeket és a tombolafelajánlásokat, valamint minden vállalkozó és támogató nemes, bőkezű adományát, amelyek nélkül ez az emlékezetes este nem jöhetett volna létre!

Külön köszönet illeti név szerinti támogatóinkat:

Hungaro Lapp Kft
Evelyn kozmetika
Melódia Virág Ajándék
6. sz. Bisztró
Metál Stop
Aranyas Patika
Látszerész üzlet (Szarka Csilla)
Csalah Anita
Körösfüt DSE
Bereczki-Csaba Mónika és család-
ja
Madzagfalvi EGYMI Lurkóiért
Alapítvány
Remonda Lovastanya
Átkarolva Egyesület
CSABA TALK Kft
Família Üzletház
FORST HÁZ Étterem és Kávézó,
Eger, Darvas Roland
Bowling Treff Étterem – Söröző
Juhász Andrea kozmetikus
Sárkány Söröző
Endrőd Patika
Privát Élelmiszer
Raktársam
Diego
Liviel Kft
Papír-Írószer Gyomaendrőd

Alma Gyógyszertár
Palai Photo
Mágus-Comp
Minciműhely
LM Fitness
Két Úr Söröző és Dohánybolt
Hotel Körös Panzió és Étterem
Gyermekegység Óvoda és Bölcsőde
Papa's szervíz
Margó virágbolt
Unix Autó
Bagi Beáta fodrász
Kondor-Csapó Vivien Kozmetikus
& Sminkes
Gyomaendrődi Liget Fürdő
Hídnap Faipari Kft
Color Shop Papírbolt
Német Nyílászáró Kft
Dr. Rácz Beáta
Virágvarázs
Megyeri és Társa Kft
Lourdes Honey Kft
GaZsó Zöldség- Gyümölcs Bolt
Békési Burger Bár
Gold Pizzéria
Harang Söröző

Talamba Ütőegyüttes Gyomaendrődön

Élményekkel teli előadásban volt részünk a Kállai Ferenc Integrált Kulturális Intézményben, ahol a Filharmónia Magyarország szervezésében a Talamba Ütőegyüttes lépett színpadra. A zenészek a sokféle ütőshangszer mellett még szemetesekukákból is elképesztő ritmusokat csaltak elő.

Egy igazi „ütős” bulit kaptunk, ahol a zene és a humor kéz a kézben járt.

Köszönjük az élményt, Talamba!

Farsang - 2026. február

Itt a farsang, áll a bál,
Keringőzik a kanál.
Csárdást jár a habverő,
Bokázik a máktörő.

Dirreg-durrog a mozsár,
Táncosra vár a kosár.
A kávézem int neki,
Míg az őrlő pergeti.

Heje-huja, vigalom!
Habos fánk a jutalom.
Mákos patkó, babkávé,
Értünk van a parádé.

2026. február 16-án megtartottuk a hagyományos farsangi mulatságunkat. Délelőtt folyamán volt hot dog, finom sütemények, almálé... Ebéd után felvonultak a jelmezesek, tombolahúzásnak, nyereményeknek örülhettünk, melynek végén sok finom torta is gazdára talált. Estig tartó tánc, diszkó következett, amelyen mindenki jól érezte magát!

Hamvazószerda

A hamvazkodás a keresztény hagyományban a nagyböjt kezdetét (hamvazószerda) jelző szertartás, mely során a pap a megelőző év virágvasárnapján szentelt barka hamujával keresztet rajzol a hívek homlokára. A bűnbánat, a megtisztulás és az emberi mulandóság (porból lettünk, porrá leszünk) szimbóluma.

Darts Matek

Iskolánk tanulói az idei tanévben először vettek részt a Darts matek versenyen, ahol méltó módon képviselték intézményünket. A megmérettetés során a diákok nemcsak matematikai tudásukat bizonyíthatták, hanem logikai gondolkodásukat, problémamegoldó képességüket és gyors döntéshozatali készségüket is.

A verseny különlegessége abban rejlik, hogy a hagyományos

feladatmegoldást játékos, darts alapú pontszerzési rendszerrel ötvözi. Ez a forma egyszerre teszi izgalmassá és motiválóvá a matematikai kihívásokat. 3-4. osztályos tanulóink fegyelmellett, koncentráltan és csapatként együttműködve dolgoztak, ami jelentősen hozzájárult sikeres szereplésükhöz.

A Darts matek versenyen való részvétel számos fejlesztő hatással bír. Erősíti a tanulók számolási készségét, fejleszti a stratégiai gondolkodást, valamint javítja a stresszhelyzetben történő teljesítőképességet. Kiemelten fontos a tehetségfejlesztés szempontja is. A Darts matek lehetőséget biztosít arra, hogy a matematika iránt különösen érdeklődő és kiemelkedő képességű tanulók komplex, gondolkodtató feladatokban próbálják ki magukat.

Büszkék vagyunk diákjainkra az eredményes szereplésért, és nagyon várjuk a következő fordulót.

Tiszák a nemzetért

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Tiszák a nemzetért elnevezésű egyházmegyei történelemverseny 4. fordulóját különleges helyszínen rendezték meg. Iskolánkat két gyermek képviselte: Braun Tamara (8. osztály) és Hoffman Dániel (7. osztály).

A Parlament csodálatos Tisza Kálmán termében gyűltek össze a versenyzők. A programot – történetekkel színesítve – Gróf Tisza Ilona, Tisza István egykori miniszterelnök dédunokája, valamint férje, Nitsch Gábor református lelkész nyitotta meg. A feladatlap kitöltése után különleges tárlatvezetésen vehettek részt diákjaink az országgházban. Ebéd után egy múzeumpedagógiai foglalkozáson ismerkedtek meg a párbajozás történetével, szabályaival.

Hamar eltelt ez a tartalmas nap. Köszönjük a lehetőséget a szervezőknek!

Hagyomány és együttműködés – Óvónók látogatása az első osztályban

Iskolánkban évek óta szép hagyomány, hogy az első osztályos tanulókat meglátogatják korábbi óvónénijeik. Ezek az alkalmak kiváló lehetőséget teremtenek arra, hogy a pedagógusok közösen tekintsék át a gyermekek fejlődését, változását, és megerősítsék

szakmai együttműködésüket.

A látogatás során a vendégek betekintést nyerhetnek az iskolai élet mindennapjaiba, megfigyelhetik, hogyan alkalmazkodtak a tanulók az új környezethez, milyen készségeket sajátítottak el, és mennyit fejlődtek az elmúlt több mint fél év során. A gyermekek örömmel fogadták egykori nevelőiket, akik számára meghatározó volt viszontlátni volt óvodásaikat immár iskolásként.

A mai napon – 2026. február 25-én - az óvónők magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tanórákon vettek részt. A foglalkozások során meggyőződhetek arról, hogy a tanulók aktívan, érdeklődve vesznek részt az órákon, bátran nyilvánítanak véleményt, és egyre magabiztosabban alkalmazzák megszerzett tudásukat.

A tanórák megtekintését szakmai beszélgetés követte, amely során az óvónők és a tanítók megosztották tapasztalataikat, és közösen értékelték a gyermekek fejlődését. Ezek az őszinte, építő jellegű párbeszédok hozzájárulnak ahhoz, hogy a nevelési folyamat még tudatosabbá és eredményesebbé váljon.

Az ilyen találkozások nemcsak a pedagógusok szakmai kapcsolatát erősítik, hanem a gyermekek számára is fontos visszajelzést jelentenek: biztosságot ad számukra, hogy korábbi és jelenlegi nevelőik együtt kísérik figyelemmel útjukat. Iskolánk továbbra is kiemelt figyelmet fordít arra, hogy ezt az értékes hagyományt megőrizze és ápolja.

„Emlékezzünk, hogy emlékeztessünk!”

2026. február 25-én délelőtt emlékeztünk meg nyolcadikosaink segítségével a kommunizmus áldozatairól.

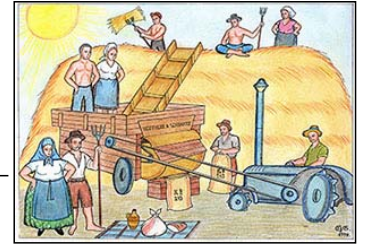
Az Országgyűlés 2000-ben elfogadott határozata alapján február 25-ét a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapjává nyilvánította. 1947-ben ezen a napon tartóztatták le, vitték el Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtitkárát „földalatti, szovjetellenes, fegyveres terroristacsoportok alakításában és a Szovjet Hadsereg ellen irányuló kémkedés szervezésében való aktív részvétel” vádjával. Ezen a napon emlékeztünk meg arról a 100 millió emberről, akik a kommunizmus diktatúrájának estek áldozatul; arról a 700 ezer magyarról, akiket szovjet kényszermunkatáborba hurcoltak; arról a 200 ezer magyarról, akik az 1956-os forradalom és szabadságharcot követően elhagyták hazánkat; arról a 70 ezer honfitársunkról, akiket 1945 után politikai okokból bebörtönöztek.

A megemlékezést közös imádsággal zártuk.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona
(elsősorban búza) -

EDUKÁLÓDTAM 1.

Gébert bácsira emlékezve

Az elmúlt időben a sajtóban sokszor előfordul az edukáció kifejezés. Van, hogy egyszerű ismeretátadásra, máskor egy tanfolyamos képzésre alkalmazzák. Az én fogalmaimban mindig úgy élt ez a kifejezés, hogy többet jelent. Olyan új ismeret, mely nemcsak oktat, hanem nevel is, és lehet, az eredménye és valódi értelme csak később tudatosul.

Grábóci szerb templom

Gyermekkoromban néhány évet a tolna megyei Grábócon éltem. Sok embernek beugorhat a kép a szerb templomról és klostorról. Valóban a török elől menekülő szerbek megtelepedtek itt, de később visszatértek szülőföldjükre és helyüket betelepülő svábok foglalták el, így a második világháború lezárásáig sváb falu volt. A kitelepítéseket követően székelyek és néhány magyar megyéből magyarok költöztek a sváb házakba. Az ötvenes években már sok vegyes házasság kötöttet és békében éltek a faluban. A falun kívül jelentős volt a cigány lakosság száma, ahol a férfiak a többi falusival bányába jártak dolgozni. 1960-ban megalakult a tsz. Édesanyám a helyi fiókpostát vezette, mely a lakásunk is volt és mellette volt a tsz iroda, melynek udvara végében volt a lóistálló, emlékem szerint vagy öt pár lóval. Egy alkalommal megismertem Gébert bácsival és megkérdeztem, elmehetek-e vele. „Tyere csak Pandti”, — volt a válasz, és később is mindig. Gébert bácsi minden reggel kivezette a lovait az itatóvályúhoz. Lovai a Mancsi, egy szedres-deres muraközi volt, párja a lánya, a Baba egy sodrott pej. A gazdán az öltözet fontos része volt a kötény, mely minden reggel tiszta volt. Egy fiatal tsz tag saját lovaira büszke volt. Valóban a sár-ga Csibész és a deres Deres szép pár ló volt. Gazdájuk az istállóban engedte el őket és az udvar elején lévő vályúig vágtattak. Gébert bácsi ilyenkor a fejét csóválta. Nem történt ugyan esemény, de későbbi ismereteim, hogy a ló vércukra duplája az emberének és törés esetén nehezen gyógyul — már akkor edukáltak.

Egy másik alkalommal láttam, hogy Gébert bácsi egy rövid kocsiba fogja a lovait, és a kocsi már meg volt rakva istállótrágyával. Félszegen megkérdeztem, akkor most nem mehetek, ugye? De „Tyere csak Pandti” — volt a válasz. Bármikor fölszálltam, az úgy történt, hogy Gébert bácsi fölült és szorosan fogta a szarát, biztosítva fellépésem. Mentünk aztán a megrakott szekérral, mikor már egy székely ember lefelé jött. A köszönésen túl káromkodott, hogy minek viszi azt a kölyköt, felborulnak és maga lesz a felelős. Ajánlottam, hogy leszállok, de Gébert bácsi nyugalomra intett. Ismét egy komoly edukáció, ha dühösen visszazól, egy mérges helyzet

alakulhatott volna ki, míg így másnap is üdvözölhették egymást. Egy nap, mikor átmentem a tsz udvarra, azt láttam, hogy Gébert bácsi a Csibészt és a Derest fogja be. Rákérdezem, miért. A válasz egyszerűen hangzott: mert ezt mondták. Ebben semmi tiltakozás nem volt, benne volt ugyan, hogy a szövetkezetesítés nem a parasztemberek álma volt, de ha már így van, el kell viselni. Megint feltettem a kérdést, hogy mehetek-e, a válasz ugyanaz volt. A két lovat gazdájuk mindig trappban hajtotta ki a kapun, nem volt még akkor nagy autóforgalom. A lovak a tejcarnok után jobbra fordultak, de még mindig sebesen. Ahogy elindultunk a kapu felé, Gébert bácsi szorosan fogta a szarát és lépésben mentünk, majd meglepve a lovakat, jobbra fordultunk. Ostort nem használt, de megtévesztette az állatokat, és azok mire végére értek az útnak, már kezesek voltak, tudatában annak, hogy ember ül a bakon.

Egy igen fontos edukáció kimaradt. Az előzőekben írtam, hogy jelentős számú cigány élt Grábócon, külön telepen, egy helyiséges házakban, úgynevezett putrikban. Édesanyám sokszor segítette őket, megírt egy kérvényt vagy más hivatalos levelet, ezért köszönet egy köszönöm volt, és húsvét hétfőn szépen felöltözött zenekar muzsikált a posta előtt. Két nóta mindig elhangzott: „A pécskai cigánysoron” és az „Ég a kunyhó” ... Édesanyám velük énekelt, majd süteménnyel és itallal kínálta őket. Nekem sem volt bajom a cigányokkal, egy kivétellel. A patakparton átvezetett a híd, és mi gyerekek, bátorságpróbát játszottunk. A beton támfalon befelé fordultunk lábbal a patak fölé. Ekkor jött Róka bácsi, egy sánta cigányember, aki játékból rám ijesztett, „ha meg nem foglak, beleesel” kiáltással. Megijedtem, és kiugorva felkaptam a bodzabotomat, majd végigvertem az öreg lábaszárán. Elszaladtam. Róka bácsi pedig szitkozódva ment a postához bepanaszolni. Édesanyám este aztán elővett, szigorúan megfedett és megígértette velem, hogy Róka bácsitól bocsánatot kérek. Mikor legközelebb arra járt Édesanyám, megszólította, nekem pedig bocsánatot kellett kérnem. Meggyőző lehettem, mert pár hétre rá Róka bácsi madzagon vezetett egy szép kutyát, és megengedte, hogy megsimogassam.

Az általam elmondottak úgy edukáltak, hogy akkor nem is értettem vagy tudtam volna rá magyarázatot adni, de az ismeretek rögzültek és büszkeséggel töltenek el, ha visszagondolok az emlékekre. Ez volt az utolsó nyaram Grábócon. A Mancsi és a Baba már vemhesek voltak, és megígérttem Gébert bácsinak, hogy jövő nyáron eljövök megnézni a csikókat. Sajnos életem úgy alakult, hogy csak a nyolcvanas években tértem vissza, azóta már többször is, tartva a jóbarátokkal a kapcsolatot. Még azon utolsó őszön láttam a szüreti felvonulást a Csibésszel és a Deressel. Az egyiket Schmieder Gyurka bátyám, a másikat Leitz Hanzi lovagolta.

irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Stekovics Gáspár felvétele

„Zúg Március, záporos fény ver”

versek március 15-én

Stekovics Gáspár felvétele

ORAVECZ IMRE (1943 -)
Oravec János 1848. március 15-én

Ükapám,
ereje teljében lévő, középkorú, telkes jobbágy,
hajnal háromkor kel,
a kocsit már előkészítette,
ganajhordást tervezett erre a napra,
de este üzent neki az ispán,
hogy a váraszói erdőre kell menni, az uraságnak,
eszi a méreg,
mert minden pillanatban egészen felengedhet a fagyott föld,
aztán sáron már nem lehet,
igaz, fát hordani se, gondolja,
végzés után a komrába megy,
kihoz egy nagy kosár tojást,
a kocsiderékba teszi, a balta mellé,
kilenced, útközben adja majd le, a péterkei kastélyban,
szénát vet a saroglyába,
és kinyitja a kaput,
elővezeti az ökröket, befog,
mikor a második járomszöveget a lyukba löki,
kijön a házból a felesége, ükanyám, Mata Anna,
megáll mellette,
és átnyújtja neki a pokrócot meg az eleséges tarisznyát,
még nem szülte meg dédapámat,
pedig ő se fiatal már,
bár tizenégy év köztük a korkülönbség,
ükapám a bakra teríti a pokrócot,
a kocsiderékba rakja a tarisznyát,
az aljkarikába akasztja a viharlámpát,
és ostorral a kezében felhág a kocsira,
némán biccent,
kihajt az udvarból,
és a csípős, szeles időben három faluval odébb egész nap
ingyen fogatol a Keglevicheknek,
és nyár lesz,
mire hírért veszi,
hogy Pesten történt valami,
és azt is csak évek múlva, akkor tudja meg,
hogy Kossuth felszabadította,
mikor másodszor is felszabadítják,
és éppen Váraszónál vált meg egy erdőrészt,
de Petőfiről nem hall egész életében.

(A megfelelő nap, 2002)

JUHÁSZ FERENC (1928 -2015)
Együgyű máglya

Minden elmúlt nappal az élet-nap kevesebb.
Menedéket múltban, jövőben nem keresek.
Nem rejtőzöm kőbe, fába, égitestekbe,
tengerbe nem bújok: a tenyészet-istenbe.

Így kelek, így fekszem, a jelenre hagyatva,
amíg el nem nyúlok koporsó-alj-hanyattra.
Így dolgozom, élek, lángom: benned-vigasszal,
amíg el nem éget a sír-mélye föld-asztal.

Fülem a költészet mellkasára tapasztva
hallom szívverésed szívem habzó tavasza:
gyöngyvirág-függőkert, világ-szemhéj, színarany
kezü Csokonai, Berzsenyi, Ady, Arany.

Téged Vörösmarty, téged Petőfi Sándor:
hiteddel etettél, fiókát madárszájból,
mint madár-apa csőr-szorgalma legyet a fán,
s a lány csomag szája füst-méhű vértulipán.

És téged nádas-árny tavon: Vajda, Tóth Árpád,
Babits, Kosztolányi, Juhász Csyula: köd-hárfád.
Téged Illyés Csyula, szénagyűjtő fény-villa.
S tüzed, csontod, sírod úrlomb József Attila.

Téged bánat-dzsungel, titok-föld Galapagos:
sárkányok: gyöngy-tornyok, tűzliliom-illatos
egylábon álló kék, mirigyszakáll-madarak,
Szeráf-tojás teknőc-tonnák, toll-szökőkutak.

Árny-test magatokból együgyű máglyát raktam,
s nedves az ág, a fű, a fenyőtű alattam,
mint öreg favágó jegesesőben harag
téli erdő alján, testem jéghegnyő-harang.

Czőzöl hajam, ruhám, fehér kéreg arcomon,
kezemen jég-kesztyű, s lángba csöpög iszonyom.
S őz néz, bagoly, róka, varjú, szarvas, cinege,
s fönt tű-örvény zúgás, s jégvíz világ-köpenye.

Hegedűm húrjai, jégcérna-híd, jégcsipke
csúcsfeszülés hangszer fa-címerre feszítve.
Tenyerem alatt láng-kosár, mint kígyófészek,
fázom, hát átadom marásnak, sziszegésnek.

Együgyű én máglyát raktam szavaitokból:
rózsaliliomból, gyászbűnből, lét-titokból.
Néz a minden engem: a világ-gömb vak óra,
én meg az egésze: fény-kristály koporsóra.

Együgyű szavakból máglyát raktam végtelen
szemgolyódban világ, egyszerűség, s rejtelem.
Sorsom arany-pontok gyűrt permet-társulása,
s a bomlás fagy-úrben mindenség tágulása.

(Az őrangyal és a szél, 2003)

UTASSY JÓZSEF (1941 – 2010)
Zúg március

Én szemfedőlapod lerántom:
kelj föl és járj, Petőfi Sándor!

Zúg Március, záporos fény ver,
suhog a zászlós tűz a vérben,

Hüvelyét veszi, brong a kardlap:
úgy kelj föl, mint forradalmad!

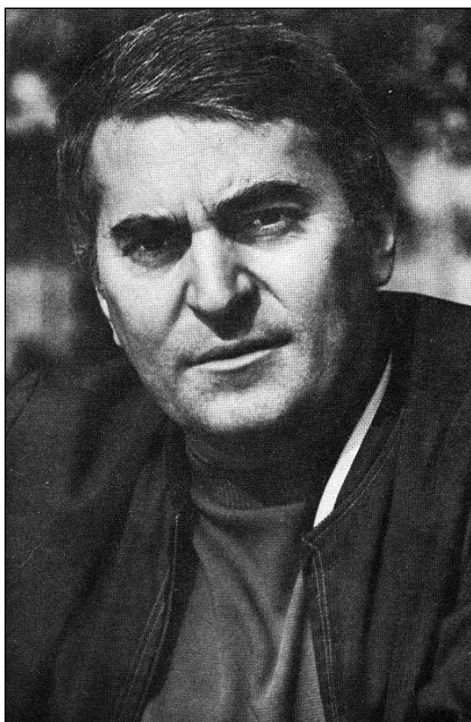
Szedd össze csontjaid, barátom:
lopnak a bőség kosarából,

a jognak asztalánál lopnak,
népek nevében! S te halott vagy!!

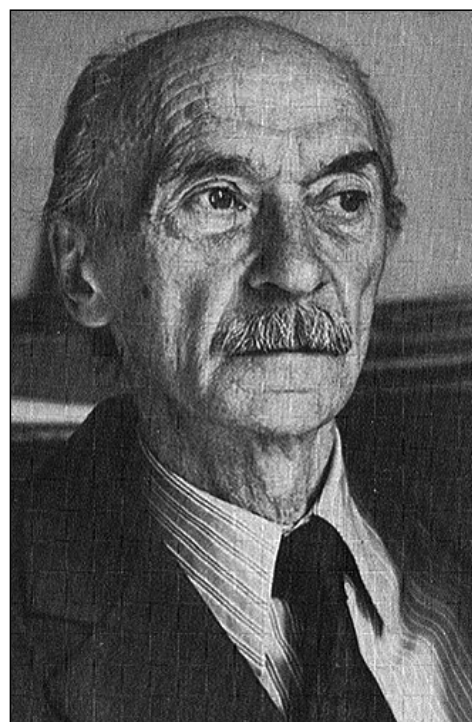
Holnap a szellem napvilágát
roppantják ránk a hétszer gyávák.

Talpra, Petőfi! Sírodat rázom:
szólj még egyszer a Szabadságról!

(Tüzem, lobogóm, 1969)

Fotó: Vahl Ottó

Fotó: Vahl Ottó

Stekovics Gáspár felvétele

ÁGH ISTVÁN (1938 – 2025)
Évfordulók

Nemcsak a délutáni nap, ahogy
cirmolja a fatörzsön a mohát
tetszetős aranyzölddé, mint finom
muszlinálát, ajándék nyakadon,
tiéd a barka, pedig ott
hamvad bársonnyá a bokor bogán,
fogadd el tőlem március
páros harkályát, s ezt az ibolyát,
úgy adom át, hogy le se szakítom.

Nemcsak a feledéssel tüntető,
ahogy kizárják magukat a tél
megülepedett szegleteiből,
s mi is velük a körhintán, pedig
csak állunk, s hosszan örülünk nekik
s nekünk itt, mintha valami
mesebeli falusi búcsúban,
erdei réten, hol a vadak is
célba lőhetnek záróra után.

Nemcsak mert olyan vasárnapis
minden, inkább mert idegyűlik az
összes napunk, évünk évtizedünk,
ami elmúlt, az együtt, a külön,
születéseink, túléléseink,
sortűz, karambol, hasmetszés, beforrt
és mégis kibírt nem-bírom-tovább,
ahogy a barka a bokor bogán,
úgy adom át, hogy le se szakítom.

(Évfordulók, 1994)

JÉKELY ZOLTÁN (1913 – 1982)
Márciusi hó

Hull a márciusi hó gomolyogva,
s az ég felé lebeg érzelmesen;
mintha egyetlen, roppant sírhalomra
szállongna, hogy befedje csendesen.
Imé, az Ország télbe dermed újra
a vérbevert Szabadság ünnepén,
borzong az élők könnyes koszorúja
halott hősök mohásodó kövén.
Mert sok hős hamvad itt a halmok alján,
hol a szintből tünedez már a hant,
s kiontott vérükért nem vigasztalván,
gyötri a föld a sok boldogtalant.
Tetemüket meg nem fiatalítja
nők szépítője, márciusi hó,
örök-életüknek egyéb a titka:
Emlékezés, mely a szívben lakó.
Így élnek ők. A föld alól, a hóból
– akár a Victoria Regia –
feltámad és népe szívére csókol
emberöltőnként a sok dalia.
Az éjszakában dombhát és morotva
lángnyelveket vet a magasba ki,
ki szent ügyért testét a földnek adta,
a lelke láng lesz s fog még gyújtani!
Zúdulnak az idő molekulái
s reánk peregnek, mint a porhavak.
De lám, gázolják azok unokái,
akik termékenyítve porlanak.
S járván az elrendeltetésnek útját,
tán hihetik, hogy a véres babért
gonosz hatalmak sárba nem tapodják,
s nem tör fel majd lelkükből a Miért!

(1939. március 15.)

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Szép magyar beszéd verseny

A Kazinczy-díj Alapítvány - Péchy Blanka emlékére kuratóriuma a 2025-2026-os tanévre is meghirdette az általános iskolák 5-8. osztályos tanulóinak a Kazinczyról elnevezett „Szép magyar beszéd” versenyt. A területi fordulót a Kis Bálint Általános Iskola Humán munkaközössége rendezte: 2026. február 5-én, a város három általános iskolájának diákjai részvételével. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola és a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola versenyzői mind felkészülten érkeztek, ezzel színvonalassá téve a délutánt. A verseny nem titkolt célja a tiszta, szép, kifejező olvasás, ezzel kiemelkedő értéket képviselve.

A verseny végén a következő eredmények születtek.

5 - 6. évfolyam:

1. helyezett - Kis Virág Anna - Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

2. helyezett - Toldi Bálint - Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

2. helyezett - Szurovecz Lujza - Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

3. helyezett - Filimon Nóra - Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

7-8. évfolyam:

1. helyezett - Varjú Zente - Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

1. helyezett - Sóció Boglárka - Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

3. helyezett - Gyomai Diána - Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola

Köszönjük a felkészítő pedagógusok és a bírálóbizottság munkáját!

A Légy egészséges! Légy tudatos! Légy egészségtudatos! témahét a mai napon lezárult

A héten a családok, a pedagógusok sokat tettek egészségük megőrzéséért. Tudatosan figyeltek az egészséges táplálkozásra, mozogtak az akadálypróban, valamint számos új dolgot tudtak meg önmagunkról és a családukról is. A hét során kiderült, hogy iskolánkban minden osztálynak megvan a maga szuperereje. Izgalmas és örömteli volt látni, mennyire bátrak a kisbálintos diákok, mindenki sikeresen kiállta a Bátorság-próbát. Elkészültek az osztályok egészségtérképei. Külön öröm, hogy sokan a családtagokkal töltötték az estét és a hétvégét, és ezek a közös pillanatok a „mini családi naplóban” is megjelentek.

A hét programjairól a pedagógusok sok-sok fotót készítettek, ezek a jövő héten kiállításra kerülnek. „Bízunk benne, hogy a témahét élményei hosszú távon is elkísérnek benneteket. Törekedjétek minden nap tudatosan egészségetek megőrzésére, és figyeljétek arra is, hogy ne csak a testetek, hanem a lelketek is egyensúlyban legyen!”

Bálint-Valentin Napi Kavalkád - családbarát farsang 2026. február 9.-13. Együtt erősebbek vagyunk!

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolában immár 23. alkalommal került megrendezésre a Bálint-Valentin napi kavalkád, amely egyben a farsangi projekthét ünnepélyes nyitányát jelentette. A tematikus hét célja az volt, hogy élményeken keresztül erősítsük közösségünket, támogassuk a gyermekek sokoldalú fejlődését, valamint lehetőséget adjunk a családok aktív bekapcsolódására az iskola életébe. A hét változatos programjait a Magyar Kormány támogatásával valósítottuk meg, a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola a Gyermekekért Alapítványának „Együtt erősebbek vagyunk” című, NEAO-KP-1-2025/10-001058 kódszámú pályázata keretében. A hét folyamán farsangi felvonulás, kisleégetés, tánc-ház, bűvészház, farsangi sportfesztivál, kézműves- és játékdélutánok, valamint koncertek színesítették az iskolai életet. Emellett nagy hangsúlyt kapott a szülők, pedagógusok és tanulók közötti együttműködés és a közösségi kapcsolatok elmélyítése is. A far-

sangi projekthét különleges üzenetet hordozott: megmutatta, hogy „KisBálintosnak” lenni jó, vidám és közösséget teremtő élmény.

Iciri-piciri tehetségek nagy napja iskolánkban

Ma ismét ünnepi hangulat töltötte meg iskolánkat: megrendeztük a már hagyománnyá vált Iciri-piciri programot, amely idén jubileumi alkalomhoz érkezett. A nagycsoportos óvodások számára szervezett rajz- és mesemondó verseny immár **20. alkalommal** adott lehetőséget arra, hogy a jövő kisiskolásai megmutassák tehetségüket. A délután a rajzverseny eredményhirdetésével kezdődött. Összesen **31 gyönyörű alkotás** érkezett hozzánk. Mindegyik rajzon látszott a gyerekek fantáziája, kreativitása és az a sok szeretet, amellyel készültek. Számunkra minden résztvevő nyertes, hiszen bátorságukkal, szorgalmukkal és alkotókedvükkel hozzájárultak ehhez a szép közös élményhez, ezért ma minden gyermek díjat vehetett át.

1. helyezett: **Mező Lili** (Százszorszép Óvoda)
 2. helyezett: **Szítás Hédi** (Selyem úti Óvoda)
 3. helyezett: **Simon Viktória** (Vásártéri Óvoda)
- Különdíj: **Bercsényi Véda Dorina** (Csetemetkert Óvoda)

Köszönjük a gyerekek lelkes munkáját, az óvó nénik támogatását és a szülők segítségét.

Az ünnepélyes pillanatokat három néptáncos kisiskolás műsora tette még emlékezetesebbé, akik nemcsak bemutatták tánctudásukat, hanem az óvodásokat is bevonták egy vidám közös táncba. A jókedv és a mosolyok hamar betöltötték a termet.

Ezt követően a tíz bátor mesemondóval átvonultunk a varázslatos hangulatú **Kerekerdő meseterembe**, ahol a kis előadók elrepítettek bennünket a mesék birodalmába. A zsűrinek nem volt könnyű dolga, hiszen minden gyermek szívvel-lélekkel mondta el meséjét.

A mesemondó verseny eredményei:

1. helyezett: **Kocsis Ottó** (Selyem úti Óvoda)
2. helyezett: **Rau Emma** (Selyem úti Óvoda)
2. helyezett: **Mező Lili** (Százszorszép Óvoda)
3. helyezett: **Kulik Laura Adél** (Vásártéri Óvoda)

A jubileumi Iciri-piciri nap ismét bebizonyította, hogy a legkisebbekben is hatalmas tehetség és bátorság rejlik. Büszkék vagyunk rájuk, és szeretettel várjuk őket jövőre már iskolánk tanulóiként!

A fizika varázsa

Bázisintézményi óra keretében tartott bemutató órát Bela Tibor 2026. február 18-án nyolcadikos tanulóink segítségével. Az óra „A fizika varázsa” - Öveges professzor nyomában címet viselte. Témája - a folyadékok, gázok áramlása és nyomása - rengeteg kísérletre adott lehetőséget, amelyet a gyerekek maguk is szívesen végeztek pedagógus irányítása, segítése mellett. A cél a tanulók érdeklődésének felkeltése volt a fizika iránt, a természettudományos gondolkodás és a pontos munkavégzés igényének erősítése, illetve az együttműködés és az aktív órai részvétel fontosságának a tudatosítása, melyek mindegyike maradéktalanul megvalósult a program során.

ENDRŐD EGYESÍTETT CSALÁDFÁJA III.

Amikor a kötődések elszakadni látszanak, az ember elkezd erősen kapaszkodni.

(Uhrin Gábor)

Gircz László:

Küldök egy különleges fényképet, ami Dávid Pista tulajdona. 1981. május elsején készült az utolsó endrődi felvonulás után. Ezután már csak Gyomán volt ilyen rendezvény, hiszen 1982. január 1-től Gyomaendrőd lettünk.

Összeállt 12 iparos a Ligetben, és Tóth Zsuzsa férje, Gulyás Sanyi lefotózta őket. Az idő könyörtelen múlását mutatja, hogy csak Pista az egyetlen, aki még az élők között van. (ő 83 éves)

Talán Ti is sokakat felismertek közülük.

Tímár Antal:

Sokszor és sokat beszélgetünk a családon belül is az endrődi családok eredetéről, múltjáról, történetéről. Engem természetesen, szakmámból adódóan, az egész település története foglalkoztat, míg a feleségem inkább az egyes családok leszarmazását „kutatja”. Így számunkra természetes, hogy az értéktár részeként képzeldük el az egyesített családfát.

Ugyanakkor tudjuk azt is, hogy vannak emberek, s nem is kevesen, akiket teljesen hidegen hagy múltunk ilyen jellegű ismerete. Valószínűleg tartom, hogy ők vannak kevesebben, s ha a családfa bekerül az értéktárba, az több embert fog vonzani a kutatásokhoz, illetve a kibővítéshez.

Nemrég Hegedűs Gyöngyi egy Lukóczki (Lukovszky) nevű őst keresett, s nem tudtam neki választ adni, mert én a 18. századi anyakönyveket tanulmányoztam. Azonban a családfa-program segítségével rájöttem, hogy a 19. század elején valóban élt Endrődön egy Lukóczki nevű ember, akinek a lányai mind itt mentek férjhez. Így teljesen érthető, hogy miért kereste Endrődön a Lukóczkiakat Gyöngyi. Nos, ez egy ok, amiért fontos ez a családfa.

Ugyancsak nemrég jöttem rá, a családfa segítségével, hogy a neves agykutató, Hangya Balázs is endrődi leszarmazású. Nos, ez egy újabb ok, ami megerősít abban, hogy fontos és értékes az egyesített családfa.

A minap jutott eszembe, hogy az amerikai endrődieknek az ott maradt leszarmazottait már valószínűleg nem tudjuk elérni, de a II. világháború után Németkérre, Dunakömlődre és Garára települtek utódait talán még igen. Lehet, hogy őket is érdekelné családjuk múltjának ez a szelete (Zárójelben azért megjegyezném, hogy vannak olyan amerikai emberek, akik az internet segítségével keresik európai őseiket.)

Ha bekerülne az értéktárba az egyesített család, akkor különösen nagyon fontos lenne, hogy a különböző adatokat pontosan közöljük. Tudom, hogy jó néhány esetben az anyakönyv is pontatlan hiszen „bemondásra” töltötték ki az adott plébánosok, illetve káplánok a 18-19. században. Bizony többször évekkel korábban vagy később találtak meg egy-egy személy valós születési adatait. Megtévesztő lehet a sok azonos nevű ember is, ha nincs konkrét ismeretünk a felmenőikről. A nemrég elindított fórum jó lehetőséget ad az ilyen jellegű egyeztetésekre is.

Az is nagyon érdekes „hozádka” az egyesített családfának, amikor az adatok tanulmányozása közben meg tudjuk határozni az egyes családok közötti kapcsolódási pontokat. Mivel az én egyik dédanyám is Szurovecz (Borbála) rákerestem Uhrin Gabi családfájára, hogy ugyanaz az ág vagyunk-e. Itt csak jóval korábban találtam kapcsolódási pontot, de azt nem volt nehéz megállapítani, hogy az első Óvári Tímár néven említett ősünk közös.

Hunya Jolán:

Személy szerint nagyon hálás vagyok, hogy találkoztam veletek és a kész családfámat nézegetem, olvasom, böngészhetek benne. Nagyszerű és csodás élménynek tartom, és remélem az utókor, az utódaink hálásak lesznek érte.

Kiszely Sándor:

Már régen terveztem, hogy írok az endródi családfával kapcsolatban. Gyerekkorom-

ban a nagyapám sokat mesélt a dédapámról, akit sokan ismeretek Endrődön. Engem mindig érdekelt a családfakutatás, és később Koloh Gabi segítségével az apai ágamat elkezdtük feltérképezni. Ebben nagy segítség volt a program, mert minél több ősömet behelyeztem, annál szélesebb kapcsolatrendszer alakult ki.

Volt, akit ismertem és később derült ki, hogy rokonom. Sőt én kerestem meg embereket a családfáról és azóta is tartjuk a kapcsolatot. Apai, anyai ágon sikerült kikeresni a teljes családfát. Ezt büszkén adom át az unokáimnak.

Bula Teréz:

Örülök, hogy ott lehettem szombaton a csoport összejövetelén.

Az, hogy felkerüljön-e az adatbázis a helyi értéktárba, nem is kérdés. Egyértelműen ott a helye! Sok ember kutatómunkája van benne. Van, aki a szakmai tudását adta hozzá, más a kitartását, lelkesedését, idejét. Egy pótolhatatlan adatbázis közös múltunkról, amit a mai világban, amikor a családi, rokoni kapcsolatok annyira meglazultak, hogy már az unokatestvérek is alig ismerik egymást, meg kell őrizni.

Mindenképpen javaslom a felterjesztését.

Uhrin Gábor:

Én is szoktam böngészni a családfát, főleg akkor, amikor eszembe jutnak régi ismerősök, osztálytársak, munkatársak, szomszédok, utcabeliek és kí-

DANKÓ BÉLA KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYE

Megvalósulhat a Téglagyári út három legrosszabb állapotban lévő szakaszának felújítása Gyomaendrődön – tájékoztatott Dankó Béla országgyűlési képviselő.

Az országgyűlési képviselő elmondta, a fejlesztés összesen 1983 méter útszakaszt érint majd. A felújítás keretében az utat 7 centiméteres mélységben visszamarják, majd a kátyúk kijavítását követően 4-6 centiméter aszfalkötő és kiegyenlítő réteg kerül a felújított szakaszokra, és arra pedig további 4 centiméter AC 11 kopó jelű aszfalt kopóréteg. A kivitelezési munka részét képezi sárrázó réteg és padka kialakítása és a füvesítés.

A pályázat összköltsége 157 millió 526 ezer forint, amihez a gyomaendrődi önkormányzat 149 millió 649 ezer forintos támogatást nyert el vidékfejlesztési támogatásként a Közös Agrárpolitikából biztosított forrásból. Az önkormányzat 7 millió 876 ezer forintos önerőt biztosít a beruházáshoz.

Dankó Béla elmondta, hogy a térség hat települése nyert el összesen 812 millió forintos forrást külterületi utak fejlesztésére vidékfejlesztési támogatásként.

váncsi vagyok, hogy benne vannak-e már az adatbázisban.

Ha megtalállok közülük valakit, akkor megnézem, hogy ki (volt) az apja, anyja, nagyszülei, kik a leszármazottai? Vannak-e róla fényképek? A program azt is megmutatja, hogy hány %-ban vagyunk rokonok és kik

voltak a közös ősünk. Ilyenkor újra kapcsolódom az illetőhöz képzeletben, előjönnek bennem a régi emlékek...

Nagyon jó érzés! Időutazás.

(folytatjuk!)

A Rózsahegyi Iskola hírei

Korcsolyázás Szarvason

A téli időszakban különösen népszerűek a diákok körében az aktív, közösségi programok. Iskolánk fontosnak tartja, hogy a tanulók tanórán kívül is tartalmas élményekkel gazdagodjanak, ezért rendszeresen szervezünk közös kikapcsolódási lehetőségeket.

Január 29-én 50 felsős tanulóval indultunk busszal a szarvasi jégpályára. A korcsolyázás igazi közösségi élményt jelentett a diákok számára. Voltak olyanok, akik most álltak először korcsolyán, míg mások már magabiztosan mozogtak a jégen. Az egyórás program végére mindenki kellemesen elfáradt, és egyetértettünk abban, hogy ezt a programot a jövőben is érdemes lesz megismételni.

Köszönjük a szervező pedagógusok munkáját.

Fejfrissítő hét

Az Aktív Iskola program keretében január utolsó hetében megvalósítottuk a Fejfrissítő hetet. A fejfrissítés lényege, hogy bármely tanórába beilleszthető, és akkor alkalmazzuk, amikor a tanulók figyelmük lankad, koncentrációjuk csökken. Ilyenkor rövid, mozgásos, aktív tanulási módszerekkel frissítjük fel őket, amely hatékonyan segíti a figyelmet és az összpontosítást javítását.

Tapasztalataink rendkívül pozitívak: a gyerekek szívesen vesznek részt a fejfrissítő gyakorlatokban, sőt sokszor már ők maguk jelzik, hogy szeretnének felállni, mozogni egy kicsit. A visszajelzések és a tanórai munka alapján egyértelmű, hogy a fejfrissítés jól működik, és hatékonyan támogatja az aktív tanulást.

Operamesék és fővárosi kalandok: Budapesten kirándultak diákjaink

Tanulóink egy tartalmas napot töltöttek a fővárosban, melynek fénypontja a Magyar Állami Operaház meglátogatása volt, ahol Donizetti A csengő című egyfelvonásos vígoperáját tekinthették meg. A neoreneszánsz épület pompája és az előadás humoros, félreértésekkel teli könnyed története boldog, önfeledt pillanatokat hozott a fiatal közönségnek. A kulturális programot hangulatos városnézés egészítette ki a Vörösmarty téren és a Hősök terén, miközben a csoport a budapesti tömegközlekedés rejtelmeibe is betekintést nyert. A nap zárásaként az Aréna Plázában eltöltött szabadidő tette teljessé a közös élményt.

Felejthetetlen ritmusok: a Talamba ütőegyüttes varázsolta el a diákokat

Különleges zenei élményben volt része a napokban iskolánk tanulóinak, ugyanis a Liszt Ferenc- és Artisjus-díjas Talamba ütőegyüttes adott nagyszerű koncertet intézményünkben. A formáció, amely híres arról, hogy a komolyzenét a könnyűzene világával és a népzenevel ötvözve teszi minden korosztály számára élvezhetővé, ezúttal is azonnal megtalálta a hangot a fiatal közönséggel. Az interaktív előadás során a diákok nemcsak a különleges hangszerek világába nyertek betekintést, hanem a zene közösségépítő erejét is megtapasztalhatták.

Légy egészséges! Légy tudatos! Légy egészségtudatos!

Iskolánkban február 2-6. között az egészségtudatos életmód került a középpontba a Gyulai Tankerületi Központ által meghirdetett Légy egészséges! Légy tudatos! Légy egészségtudatos! program keretében. A 2025/2026-os tanév programjának központi témája a testtudatosság volt, amely az egészséges életmód, az önismeret és a mentális jóllét szoros összefüggéseit vizsgálta. Az idei évben három izgalmas kihívást is teljesítettünk az Egészségőrzők - Nyikos Mia, Rómer Janka, Fitos Barnabás és Félix Noel - segítségével. Az első próba során elkészülték a „Mi szupererőnk” című kollázsok, amelyek az osztályközösségek erősségeit, értékeit mutatták be. A legjobb sikerült alkotást a 8.b osztály készítette el. A második kihívás egy mozgásos akadálypálya volt, ahol az ügyesség, az egyensúlyérzék és a csapatmunka kapott főszerepet. A harmadik próba az „Egészséges én, egészséges család” életmódkihívás volt, amelybe a családokat is bevontuk. A vállalt egyhetes feladatok – például közös mozgás, egészséges reggeli vagy cukormentes napok – erősítették az otthoni tudatosságot is. A tapasztalatokról készült mini családi naplóból iskolai kiállítás nyílt.

Lázár Ervin Program

Február 13-án iskolánk 8. évfolyamos tanulói különleges kulturális élményben részesültek: ellátogattak a FESZTIVÁL PLUSZ – GYŐZTESEK GÁLÁJA című előadásra, amelynek helyszíne a budapesti Fővárosi Nagycirkusz volt.

A gálaműsor a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál díjazott művészeit vonlatta fel, akik a világ egyik legrango-

sabb cirkuszi versenyén arattak sikert. A porondon egymást követték a lélegzetállító akrobatikai produkciók, bravúros egyensúlyszámok és látványos, nemzetközi színvonalú előadások.

A nyolcadikos diákok számára az előadás nem csupán szórakoztató volt, hanem inspiráló találkozás a klasszikus és modern elemeket ötvöző cirkuszművészetrel. A látott produkciók fegyelmet, bátorságot, összpontosítást és csapatmunkát tükröztek – olyan értékeket, amelyek a mindennapi életben és a tanulásban is fontos szerepet játszanak.

A programon való részvételre a Gyulai Tankerületi Központ jóvoltából, a Lázár Ervin Program keretén belül nyílt lehetőségünk. A közös élmény maradandó emléket jelentett tanulóink számára, és méltóképpen gazdagította az idei tanév eseményeit. Ezúton is köszönjük a támogatást és a lehetőséget.

Alsósok farsangja

Iskolánkban február 19-én rendeztük meg az alsó tagozatosok farsangi ünnepségét. A hagyományokhoz híven a feldíszített tornaterembe meghívtuk a nagycsoportos óvodásokat is, akik nagy örömmel csatlakoztak rendezvényünkhöz.

A program a 4. osztályos tanulók jelmezes bemutatójával kezdődött, majd egy vidám, szórakoztató műsor következett. Ezt az óvodások és az osztályok felvonulása követte, ahol mindenki megcsodálhatta a kreatívabb jelmezeket. A tornatermi rendezvényt közös táncral zártuk.

A jó hangulat ezután is folytatódott, hiszen az osztályok saját termeikben ünnepeltek tovább. A farsangi mulatság remek hangulatban telt, mindenki nagyon jól érezte magát.

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiskola.hu/>

Megrendült búcsú BUCZKÓ IMRÉTŐL

Tisztelt Hozzátartozók, Kedves Gyázoló Család, Kedves Vendégeink, Kedves Lakóink!

Minden emberi lélek, aki a Földre születik, hozzátesz valamit a nagy Egészhez, olyan nyomot hagy maga után, ami kitörölhetetlen az Őt ismerő szívekből. Ahogy a költő, Kosztolányi Dezső mondja „Halotti beszéd” című versében:

„Okuljatok mindannyian e példán,
Ilyen az ember, egyedüli példány,
Nem élt belőle több és most sem él
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz házzá hasonló.”

El kell engednünk végtelen útjára Buczkó Imrét, akire a költő minden szava igaz, s aki majd' 15 esztendeig volt Otthonunk tevékeny lakója. Aki minden gesztusával, mondatával, tekintetével szeretetet, békét, életigenlést sugárzott. Jelenlegi lakóink között vannak még olyanok, akik örömteli szívvel emlékeznek vissza a pázmándi szüretre, a közösségteremtő meglepetésekre, a bőséges vendéglátásra, az értünk született versekre, melyeket Imrének köszönhetünk.

A terhekkel, örömmel és szépséggel teli gazdag, tartalmas földi élete 1931. február 24-én kezdődött. Ekkor született Budapesten egy olyan családba, ahol nővérel együtt szerető szülők terelgették. Édesapja a Nemzeti Iparcarnokban dolgozott az ott szervezett kiállítások rendezőinek ezermester segítőjeként. Meleg családi légkör, biztonságot teremtett szereteteinek. Édesapjukról a később Iványi Mária néven költővé, meseíróvá vált nővére így fogalmaz: „Sötét szemén a jóság égett, s oly tiszta, nemes büszkeséget nem láttam másnál tán soha.” A sors azonban szövevényesebb utat szánt az érzékeny lelkű, mindenre fogékony testvéreknek. Mária 12, Imre mindössze 6 éves, amikor elveszítik édesapjukat, s ez a tragédia gyökeresen változtatta meg az egész család életét. A fiú végül Endrődre került, anyai nagyszüleihez. „Ott vannak a gyökereim, túl a Kőrösön, a rigalyosi, a varjasi, a pusztacsejti földeken, kitéphetlenül.”

A rendkívüli nehézségek ellenére Imre mégis így emlékezik meg egy későbbi versében ezekről az évekről:

„Csejti tanyavilág, itt volt az otthonom,
csodálatosan szép boldog gyermekkorom”.

1947-ben visszakérült Budapestre, ahol befejezte középiskolai tanulmányait. Aktívan sportolni kezdett a Magyar Repülő Szövetségben, majd felvételt nyert a Katonai Akadémiára. Itt sporttisztai tagozaton szerzett diplomát. A Magyar Honvédelmi Szövetség, az MHSZ Központjában előbb munkatársként, majd nyugdíjazásáig mint a Szövetség külügyi osztályának vezetője, ehhez kapcsolódóan mint az OTSH Technikai Sportágak Bizottságának titkára vett részt a repülő szakágak nemzetközi szintű

tevékenysége szervezésében, irányításában. Mindig a háttérből irányítva kamatoztatta szervezési és kiváló kapcsolatteremtő képességeit. Közvetlen munkatársai, főleg az általa nagyra becsült női nem képviselői, akiket házon belül „Buczkó lányoknak” hívtak, egyenesen rajongtak érte.

Az életre szóló szerelem 1964-ben taláta meg. 1965-ben vette feleségül Kemény Erikát, aki biztonságos háterszínre teremtett férjének. Várva várt leányuk, Krisztina 1968-ban született. Bár Imre a hivatásának élt és folyton úton volt, amikor csak tehetett, családjával töltötte idejét. Ahogy nagyszüleitől tanulta, Imre az általa kitalált, rögtönzött meséivel kápráztatta el rajongva szeretett lányát. A Városligeti séták a Vidámparkban, Állatkertben feledhetetlen emlékét jelentettek, majd később akár a sárkányrepülő világbajnokság, vagy az úrhajósoknak szervezett országjáró túra, a csopaki nyaralások mind megannyi közös emlék. Imre legendás vicceselő és mesemondó képessége miatt az utazásaik mindig vidáman teltek. A természethez, a földhöz — talán a csejti évek miatt — nagyon erős szálak fűzték. Veresegyházon, majd Pázmánd köhegyen, a sziklák alatt választott nyaraló telket, ahol egyre több időt töltöttek.

A rendszerváltozás időszakával egybeeső nyugdíjazása után megtanult borászkodni, egyre ismertebbé vált a falubeliek körében, mint „vincellér”. Az általa szervezett szüretrek legendások voltak.

Endrőddel soha nem szűnt meg a kapcsolata. Az 1990-es években kapcsolódott be az Endrődiek Baráti Köre életébe, ahol egészen 2014-ig aktívan tevékenykedett, értéket teremtve maga körül. Az Ő nevéhez fűződik a Csejti Emlékmű megvalósítása. Erre az alkalomra egy könyvet is szerkesztett „Volt egyszer egy tanyavilág” címmel, amit a Baráti Kör gondozásában adtak ki.

Aktívan kivette részét a Nagylaposi Emlékmű szervezésében is, ami a tanyasi iskoláknak állít emléket. Több verset is írt szülőföldjéről és annak lakóiról, életükről, szokásairól, melyben kitűnik, hogy az itt eltöltött gyermek évekből milyen szép emlékeket őriz.

2003-ban fájdalmasan érintette nővére halála.

A 2000-es évek legelején feleségével feladták budapesti lakásukat és végleg Pázmándra költöztek.

Sajnos az ott töltött közös nyugdíjas évek rövidre sikeredtek. Imre 2004-ben váratlanul vesztette el Erikát. Lányával egymás támaszai lettek.

A veszteség adott indíttatást ahhoz, hogy megkeresse jövője új helyszínét, a budapesti Normafa Idősek Otthonát. A 80. születésnapján 2011-ben, a „Dalosestem” végén mondta ezt a mondatot: „Kisasszony, én eddig meghalni akartam, de ezentúl élni szeretnék!” Életre szóló barátság kezdődött ezzel a mondattal, amiért örökké hálás leszek.

És valóban, a közösség mozzogója lett, fotózott, tablókat készített az ünnepeltekéről, a Ház eseményeiről, az Ő pázmándi borával koccintottunk a köszöntéseken, a kirándulások várva várt célpontja a pázmándi szüret lett, ahol olykor asszonykórus, vagy citerazenekar szórakoztatta a vidám társaságot. Fáradhatatlanul adott: szeretetet, élményt, barátságot, figyelmet, kedvességet. Régi barátaival megőrizte kapcsolatait, az újakat nyitottsággal fogadta és mélyítette el.

Az irodalmi véna, a versek iránti elkötelezettség hozták meg számára a kései, őszinte érzelmi fellángolást. Dórika, az Ausztráliából hazatelepülő, ugyancsak hányatott sorsú, bölcs teremtés verseskötetének kiadása, szerkesztése 2016-ban új feladatot, új lendületet, új értelmet adott Imre életének is. Néhány boldog és tartalmas esztendő adatott nekik. Éltek, húzták a cigánnyal a Kárpátiában, felülemelkedtek a nehézségeken, mint ahogy egész életükben tették.

Amikor 2020-ban Imre ismét magára maradt, az elkövetkező évek apránként kicsúsztak a lába alól. Lánya óvó gondoskodása, a régi barátok folyamatos érdeklődése, mindannyiunk szeretete és támogatása kísérte Őt az utolsó pillanatig.

S Ő az utolsó pillanatig hálás volt mindenért. Február 24-én lett volna 95 éves.

2025. december 15-én csodálatos lényé végleg megpihent.

Csendben, békével a szívében lépett ki földi életéből.

Áldja meg az Isten, bármerre jár!
Nyugodj békében, drága Imre!

Budapest, 2026. 02. 11.

Bencze Enikő

Fényképalbum

Endrődiek Baráti Köre találkozója Buda-
pesten 25 évvel ezelőtt, 2001. március 3-án.
Fotók: Iványi László

SPORT

Önkormányzati

h í r e k

Elkezdődött a tavasz a megyei labdarúgásban

Az előző évhez képest hamarabb felébredt téli álmából a Békés megyei labdarúgás. Az első osztályban február 14-én indult újtárra ismét a labda, a csapatok a téli szünet után már bajnoki pontokért szálltak harcba. Mint ismert a Mezőhegyesi SE visszalépett a bajnoki küzdelmekről, így tavasszal már csak tíz csapattal folytatódik a bajnoki pontvadászat. A határvárosi csapat eredményeit a szabályok értelmében törölték a tabelláról. A visszalépés miatt az alapszakasz fordulójában két szabadnapos csapat is lesz a hétvégén.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2026. 02. 14. Füzesgyarmati SK – Gyomaendrődi FC 0 : 3
G.: Forgács G.(2), Endrefalvi E.

Döcögösen indult a mérkőzés, látszott a csapatokon, hogy a téli felkészülést követően első bajnoki mérkőzésüket játsszák. A csapatok nehezen lendültek játékba, kevés helyzet adódott előttük. A félidő végén azonban a vendégeknek egy szórványos ellentámadást mégis sikerült górra váltani. A második félidő ötödik percében újabb vendég találat született, ami megnyugtatta a csapatot és ettől kezdve felszabadultabban és jobban játszottak, mint az első félidőben. Az utolsó félórára a hazaiak elfáradtak, a vendégek pedig egyre jobban élvezték a játékot és újabb gólt szerezve végleg lezárták a mérkőzést. Az első félidő kiegyenlítettebb játékot hozott, a másodikban már jobban kijött a két csapat közötti tudásbeli különbség, megérdemelt vendég győzelem született.

2026. 02. 21. A Gyomaendrődi FC csapata szabadnapját töltötte.

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények,
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítelehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

folytatás a 2. oldalról

2025. év mozgalmas volt a Kállai 100 emlékévi programsorozatának megvalósítása végett, amely arra törekedett, hogy városunk híres szülöttének, Kállai Ferencnek sokoldalú művészetét bemutassa. A programsorozat több helyszínen zajlott, és igen nagy sikert aratott.

Nehezítette az intézmény munkáját a személyi állomány változása, valamint az elszenvedett júliusi vihar okozta épületkárok helyreállítása. A kiállítási helyszíneken lévő elemek karbantartása részben megtörtént, de jelenleg is folyamatban van. Mindkettő nagyrendezvény (fesztivál) szerencsésen és sikeresen, nagy érdeklődéssel lezajlott.

Az intézmény életére jellemző a folyamatos változás, de az eltelt három év tapasztalatát felhasználva elkezdődött az intézmény osztályainak kiépítése.

A Képviselő-testület elfogadta az intézmény igazgatója által készített beszámolót.

Dinya Livia intézményvezető is eleget tett beszámolási kötelezettségének és elkészítette a könyvtár 2025. évi szakmai beszámolóját, valamint a 2026. év munkatervét.

A könyvtár engedélyezett létszáma 5 fő, ebből 2025. december 31-i létszám 3 fő 8 órás könyvtáros, (ebből 1 fő vezető) 1 fő könyvtári munkatárs, a feladatok ellátását segítette 2 fő közfoglalkoztatott 8-8 órában. Az informatikai feladatok ellátása vállalkozók alkalmazásával történik.

A beszámolóból megismertük a 2025. évben megvalósult fejlesztéseket, melynek eredményeként elmondható, hogy megfelelő mennyiségű és színvonalú eszköz áll a rendelkezésre.

A belső ellenőrzés is megtörtént, amely megállapította a szabályszerű működést, valamint azt is, hogy pénzügyi szabályzata példaértékű. Sikeresen megtörtént az alap- és kiegészítő feladatok ellátása is, de elmondható, hogy a könyvtár bármilyen feladattal sikeresen megbirkózik. A könyvtár rendezvényei, programjai változatosak, színvonalasak és népszerűek.

Kiemelten fókuszálnak a Települési Értéktár minél szélesebb körben való megismertetésére és népszerűsítésére.

A Digitális Archívum működtetése, tartalommal való feltöltése egyedülálló településünkön. Jó kapcsolatot ápolnak a vármegyei könyvtárakkal is.

A Képviselő-testület elfogadta és egyöntetűen megszavazta a Határ Győző Városi Könyvtár beszámolóját.

Dinya József, a Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetője a kezelési szerződésben foglaltak szerint benyújtotta az önkormányzati bérlakások 2026. évi karbantartási és felújítási tervét. A feladat ellátására a beszedett lakbér nyújt fedezetet, illetve az adott évben fel nem használt bevétel bekerül a lakásalapba, így tud megtörténni időnként egy-egy nagyobb volumenű felújítás is. A tervezett karbantartási munkák az Október 6. lakótelepen, a Fő út 45/2 bérlakásban, az Endrődi úton és Magtárlapos költségalapú bérlakásaiban fog megvalósulni.

A Képviselő-testület a döntési javaslatnak megfelelően szavazta meg az előterjesztést.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

VÁROSUNK Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1.

Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehóczkiné Timár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Klein Tünde, dr. Macsári Judit,

Polányi Éva, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László *

Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap elsőjén

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 *

http://www.varosunkujsg.hu * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu